

คู่มือการปฏิบัติงาน

ตามมาตรฐาน
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

Supervision Monitoring and Evaluation for Educational Provision Group

นางสาวฟาติละห์ ศรีทราสุภคกุล

ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒

กรอบการปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒

แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒ เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้มีแนวทางการนิเทศ การบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
๒. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
๓. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาชาติ
๔. เพื่อส่งเสริมการพัฒนา การวัดและประเมินผลการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้มีคุณภาพ
๕. เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา
๖. เพื่อส่งเสริม การศึกษา วิจัย และพัฒนาให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีคุณภาพได้มาตรฐาน

ขอบข่ายภารกิจ

๑. งานธุรการ
๒. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้
 - ๒.๑ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ
 - ๒.๒ งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๒.๓ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๓. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
 - ๓.๑ งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา
 - ๓.๒ งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
 - ๓.๓ งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา
 - ๓.๔ งานทดสอบทางการศึกษา
๔. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ๔.๑ งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - ๔.๒ งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

๕. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
 - ๕.๑ งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
 - ๕.๒ งานส่งเสริมสนับสนุน เครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน
 - ๕.๓ งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
 - ๕.๔ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา
๖. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 - ๖.๑ งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - ๖.๒ งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - ๖.๓ งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
 - ๖.๔ งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
๗. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
 - ๗.๑ งานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
 - ๗.๒ งานวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
 - ๗.๓ งานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

ภาระงานและคู่มือการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒

นางสาวฟาติละห์ ศรีธราสุภักกุล ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

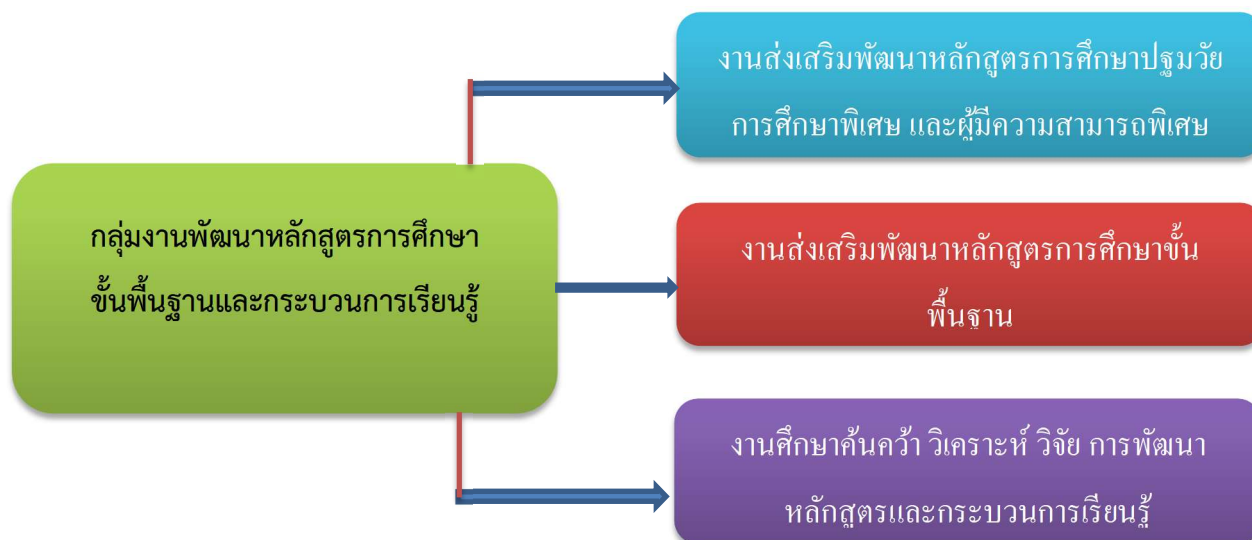
๑. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้
๒. นิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
๓. นิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ (CODING)
๔. นิเทศกำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ
๕. นิเทศ กำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนเพื่อการประเมินระดับนานาชาติ (PISA)
๖. นิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา (STEM Education)
๗. นิเทศกำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา
๘. นิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรอิสลาม (อิสลามแบบเข้ม)
๙. การจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (I – NET)
๑๐. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประสานงานโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายมิตรภาพ และเครือข่ายครูพลังอำเภอตากใบ
๑๑. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๑. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ กระบวนการเรียนรู้

มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ คือ

- ๑) งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๒) งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๓) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๔ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๔
- ๔) ประสานงาน วางแผน กำกับดูแล และให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในกลุ่มงาน ดังนี้

ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

๑. งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษาสภาพปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
๒. วิเคราะห์มาตรฐาน และตั้งชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
๓. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัด นำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
๔. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘
๕. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการจุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม
๖. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่าง สม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา
๗. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ และประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้
๘. สรุปผล และเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

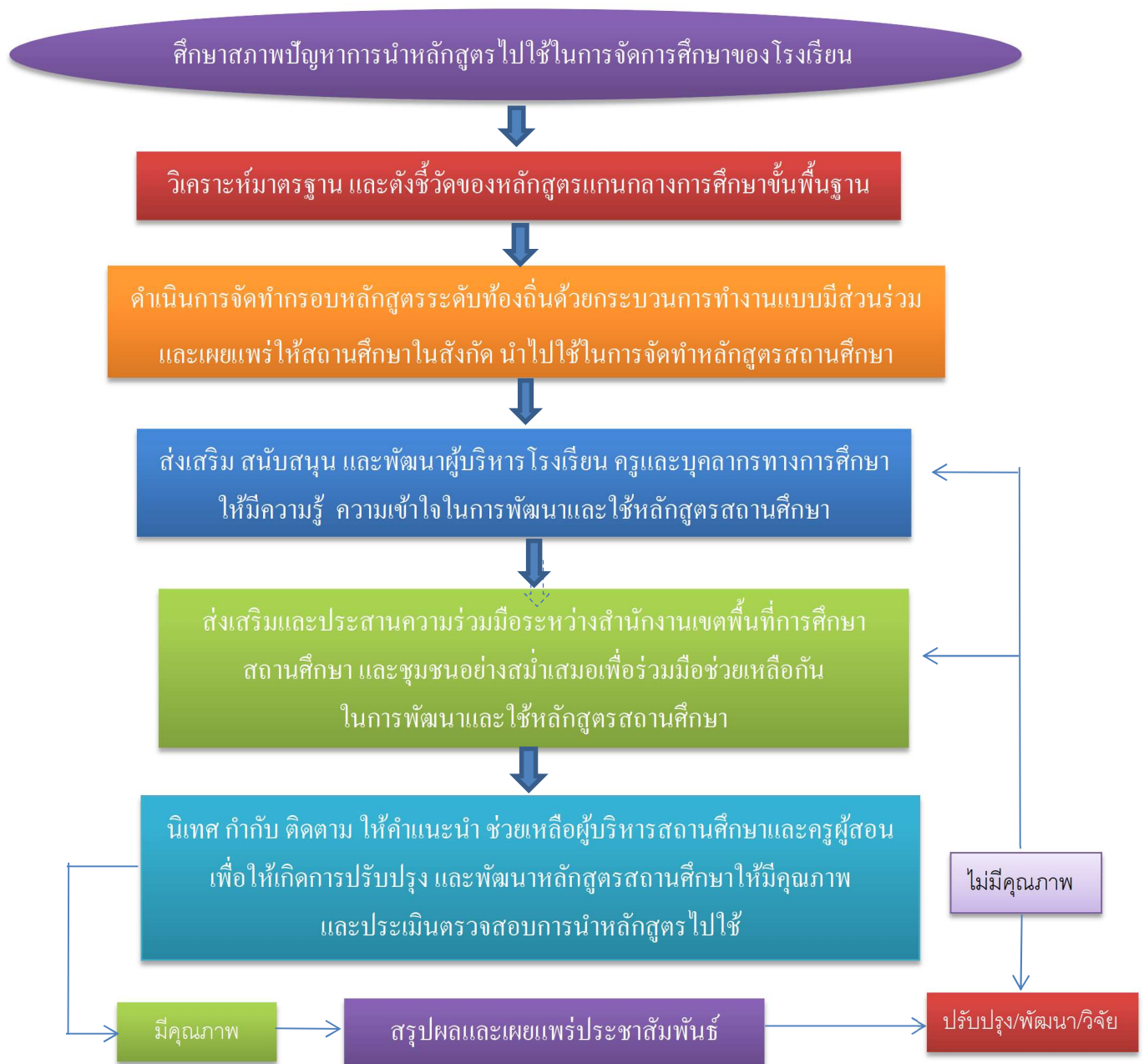
ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. สถานศึกษาในสังกัดมีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐ และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็ก อายุ ๓ - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ที่สอดคล้องกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ บริบทของท้องถิ่น
๒. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาและใช้วิจัยเป็นส่วน หนึ่งในการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐
๓. หลักสูตรสถานศึกษา

๑. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

2 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษาสภาพปัญหา งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๒. ดำเนินการวิจัยการบริหารหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
๓. สนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ผู้บริหาร ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง
๔. เผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๕. นำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนางานบริหารหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

- สถานศึกษามีผลการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐
๓. หลักสูตรสถานศึกษา

๒. ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการศึกษาและทักษะอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. รวบรวม จัดทำ ระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๒. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ ของการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
๓. จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๔. ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ โครงการเป็นฐาน ดังนี้

๑) นิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เช่น ส่งเสริมฝ่ายบริหารเป็นหลักในการนิเทศภายใน ส่งเสริมครู เป็นผู้สร้างกลไกนิเทศ นิเทศภายใน ส่งเสริมเครือข่ายการนิเทศ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ ผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิปัญญา ส่งเสริมการนิเทศภายนอก รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศที่มีการรวมพลังจากทุกฝ่าย

๒) นิเทศโดยใช้โครงการเป็นฐาน เช่น โครงการนำร่อง (Pilot Study)โครงการร่วมพัฒนา (Joint Project) เป็นต้น

๓) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและการจัดการ

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาบูรณาการการจัดการเรียนรู้ และก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

๕. จัดทำสรุปรายงานผล และเผยแพร่เทคนิคการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
อย่างมีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๓. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ (CODING)

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ

๑. ส่งเสริม และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ (CODING)
๒. นิเทศ กำกับ ติดตามครูผู้สอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ (CODING)
๓. อบรมพัฒนาครู วิทยากร อบรมครูและผู้สนใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการคำนวณ (CODING) เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

๔. นิเทศกำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนใน โครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ

๑. ร่วมกับทุกฝ่ายจัดทำมาตรฐานและหลักสูตรวิทยาศาสตร์พลังสิบ
๒. ร่วมกับทุกฝ่ายพัฒนาศักยภาพวิทยากรแกนนำ (Core Trainer) และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ของโรงเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ
๓. สนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานของโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ
๔. คัดเลือกโรงเรียนศูนย์วิทยาศาสตร์พลังสิบ ระดับประถมศึกษา ในสังกัด สพฐ. และโรงเรียนเครือข่ายที่สนใจเข้าร่วมโครงการ
๕. ร่วมกับทุกฝ่าย กำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผลโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบให้เป็นไปตามจุดหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ
๖. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบ
๗. ดำเนินงานวิจัยและประเมินผลโครงการวิทยาศาสตร์พลังสิบระดับประถมศึกษา

๔. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียน เพื่อการประเมินระดับนานาชาติ (PISA)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการประเมินระดับนานาชาติ (PISA)
๒. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินระดับนานาชาติ (PISA)
๓. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการประเมินระดับนานาชาติ (PISA)
๔. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนเพื่อการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ของสถานศึกษาตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือกระทรวงศึกษาธิการกำหนด
๕. รายงานผลการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนเพื่อการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ของสถานศึกษา ต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๖. นำผลการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพผู้เรียนเพื่อการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ของสถานศึกษา มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินระดับนานาชาติ (PISA)
๒. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เครื่องมือ

๑. แบบติดตามตรวจสอบ
๒. เครื่องมือวัดและประเมินผล
๓. แบบรายงานผล

เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑. แบบวิเคราะห์แนวทางการตรวจสอบ
๒. คู่มือในการปฏิบัติงานกิจกรรม ติดตาม ตรวจสอบ
๓. เอกสาร รายงานผลการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ

๕. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สะเต็มศึกษา (STEM Education)

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการดำเนินงานตามโครงการสะเต็มศึกษา หรือโครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ สสวท.
๒. ร่วมมือกับ สสวท. ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาศึกษานิเทศก์ ครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในเครือข่ายสะเต็มศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี
๓. ร่วมมือกับครูพี่เลี้ยงวิชาการ ของ สสวท. ในการนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี
๔. ร่วมมือกับ สสวท. ในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สื่อหรือข่าวสารอื่น ๆ ของ สสวท. แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างทั่วถึง
๕. ดำเนินการอบรมเพื่อขยายผล การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา ไปยังโรงเรียนอื่น ๆ

๖. นิเทศกำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโครงการ บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดอบรมครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ในโครงการทุกคน เพื่อพัฒนาต่อยอดทุกปี
๒. นิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ของครูในโครงการ
๓. ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือแนะนำผ่านช่องทางสื่อสารที่หลากหลาย
๔. พัฒนาครูวิทยาศาสตร์ในโครงการ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น จัดทำแนวทางการเขียนโครงงาน สืบเสาะอิสระ โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา เผยแพร่ผ่านแอปพลิเคชัน LINE Padlet
๕. กำหนดระยะเวลาการส่งผลงานเพื่อรับตราพระราชทานบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ระดับประถมศึกษา
๖. ประเมินเอกสารประกอบการประเมินเพื่อขอรับตราพระราชทานฯ ของโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - กรณียุทธศาสตร์ครบถ้วน เอกสารครบถ้วน และโครงงานสืบเสาะอิสระ ผ่านเกณฑ์การประเมิน เก็บรวบรวมไว้ - กรณียุทธศาสตร์ไม่ครบถ้วน โครงงานยังมีข้อบกพร่อง แต่มีคุณสมบัติครบถ้วน ให้ครูผู้สอนนำผลงานกลับไปแก้ไขให้ผ่านเกณฑ์การประเมิน

๗. รวบรวมเอกสารและโครงการสืบเสาะอิสระของโรงเรียนที่มีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๘. ติดตามผลการประเมินและส่งผลการประเมินให้กับโรงเรียน
๙. ดำเนินการให้โรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ได้รับตราพระราชทานฯ เข้ารับตราพระราชทานฯ ตามกำหนดการ
๑๐. ชื่นชมให้กำลังใจโรงเรียนที่ได้รับตราพระราชทานฯ และโรงเรียนที่ไม่ผ่านให้ดำเนินการ ต่อไปอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง
๑๑. สรุป และรายงานผลการดำเนินงานโครงการ และเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

๗. นิเทศ กำกับ ติดตาม และส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรอิสลาม (อิสลามแบบเข้ม)

ขั้นตอนและแนวปฏิบัติ

๑. ศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และ ตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ๘ กลุ่มสาระ
๒. ศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำระบบสารสนเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้
 - ๒.๑ ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร
 - ๒.๒ รวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร
๓. พัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาของสถานศึกษา
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยในชั้นเรียน และการนิเทศภายใน
๗. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาของสถานศึกษา และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนพัฒนา

๘. งานการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอิสลามศึกษา (I – NET)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ
๒. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) สำนักทดสอบทางการศึกษา
๓. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติด้านอิสลามศึกษา
๔. ดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักทดสอบทางการศึกษากำหนด
๕. รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติด้านอิสลามศึกษา ต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๖. นำผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติด้านอิสลามศึกษา มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาอิสลามศึกษาแบบเข้ม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน
๒. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เครื่องมือ

๑. แบบติดตามตรวจสอบ
๒. เครื่องมือวัดและประเมินผล
๓. แบบรายงานผล

เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑. แบบวิเคราะห์แนวทางการตรวจสอบ
๒. คู่มือในการปฏิบัติงานกิจกรรม ติดตาม ตรวจสอบ
๓. เอกสาร รายงานผลการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ

๙. งานนิเทศ กำกับ ติดตาม และประสานงานโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายมิตรภาพ และครูพลัง อำเภอตากใบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. รวบรวม จัดทำ ระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๒. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ ของการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
๓. จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๔. ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ โครงการเป็นฐาน ดังนี้

๑) นิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เช่น ส่งเสริมฝ่ายบริหารเป็นหลักในการนิเทศภายใน ส่งเสริมครู เป็นผู้สร้างกลยุธมิตร นิเทศภายใน ส่งเสริมเครือข่ายการนิเทศ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ ผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิ ปัญญา ส่งเสริมการนิเทศภายนอก รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศที่มีการรวมพลังจากทุกฝ่าย

๒) นิเทศโดยใช้โครงการเป็นฐาน เช่น โครงการนำร่อง (Pilot Study)โครงการร่วมพัฒนา (Joint Project) เป็นต้น

๓) ส่งเสริมและพัฒนากาจัดการเรียนรู้ของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตาม มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารและการจัดการ

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาบูรณาการการจัดการเรียนรู้ และก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

๕. จัดทำสรุปรายงานผล และเผยแพร่เทคนิคการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
อย่างมีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน
 - ๑.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ
 - ๑.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ๑.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการนอกสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
 - ๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน
 - ๒.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ
 - ๒.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ๒.๔ ติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือ

๑. หนังสือขออนุมัติการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. คำสั่งการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. การสรุปผลการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๔. แบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๕
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

รูปแบบ กระบวนการ และกิจกรรมการนิเทศ เพื่อส่งเสริมคุณภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การนิเทศ ติดตาม ใช้กระบวนการนิเทศการศึกษาแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

วิธีการดำเนินงาน/รูปแบบการนิเทศ

ขั้นที่ ๑ การเตรียมการก่อนการนิเทศ

๑. เตรียมการนิเทศ

๑.๑ แต่งตั้งและประชุมทีมนิเทศ ประกอบด้วย

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ครูวิชาการ
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
- ครูที่เป็น Buddy Teacher

๒. สร้างองค์ความรู้ขอบเขตของวิทยาการคำนวณ

๓. จัดทำแผนและเตรียมเครื่องมือนิเทศ

๔. แจกปฏิทินการนิเทศไปยังโรงเรียน

ขั้นที่ ๒ การดำเนินการนิเทศ

๑. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับขอบเขตของวิทยาการคำนวณ

๒. ดำเนินการนิเทศตามประเด็นการนิเทศ

๒.๑ การจัดทำคำอธิบายรายวิชา/โครงสร้างรายวิชา/หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้

๒.๒ สื่อและแหล่งเรียนรู้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสังเกตชั้นเรียน

ขั้นที่ ๑ วางแผนร่วมกัน

ขั้นที่ ๒ ดำเนินการสอน

ขั้นที่ ๓ สะท้อนคิด

๒.๔ นิเทศการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านโซเชียลมีเดีย (YouTube)

ขั้นที่ ๓ การสรุปผลการนิเทศ

๑. ทำ AAR

๒. สรุปผลการนิเทศ

๓. วางแผนการนิเทศครั้งต่อไป

๔. ติดตามผลการพัฒนา/และการจัดกิจกรรม

๕. สรุปข้อมูลและจัดทำรายงานการนิเทศ

สื่อ/เครื่องมือการนิเทศ

๑. แบบสังเกต
๒. แบบประเมิน

แนวทางการติดตาม/ประเมินผล

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
๒. สังเกตชั้นเรียน
๓. นิเทศการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านโซเชียลมีเดีย (YouTube)
๔. สรุปผลการนิเทศ